

можливості блокування валютних рахунків тощо. Одним з важливих валютних обмежень є заборона обігу і використання іноземних валют як платіжного засобу.

Законодавство дозволяє проведення поточних валютних операцій і операцій з рухом капіталу, тобто експорт капіталу в іноземну економіку та імпорт іноземного капіталу в Україну.

Купівля та продаж валюти на внутрішньому валютному ринку України здійснюється резидентами тільки через уповноважені банки. Резиденти доручають цим банкам продавати валюту на міжбанківському валютному ринку.

Таким чином, особливістю правового регулювання валютних операцій в Україні є існування певної сукупності валютно-правових норм, згідно яких встановлюються основи отримання дозволів ведення валютних операцій і заборони здійснення певних дій. Вони мають такі характерні риси: державно-владний характер, імперативність і категоричність приписів, що прямо випливають з валютної політики держави.

Література:

1. Закон України «Про Національний банк України» від 20.05.1999 №29.
2. Декрет Кабінету Міністрів України «Про систему валютного регулювання і валютного контролю» від 19 лютого 1993 року.

ПОМИЛКИ ТА ШАХРАЙСТВО ПРИ АУДИТІ

Овчинникова Т. С.

Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка

Науковий керівник –к.е.н., доцент

Гіржева О. М.

Під час ведення виробничої діяльності за наявності великої кількості різновидів господарських операцій на підприємстві існує можливість допущення помилок або фактів шахрайства в обліково-економічній інформації та фінансовій звітності, що особливо поглиблюється в умовах кризового стану економіки. У широкому значенні слова, шахрайство розуміється як будь-який злочин, який здійснюється з метою отримання вигоди і ґрунтується на обмані. Обов'язки з попередження та виявлення шахрайства покладають на керівництво підприємства і здійснюють за допомогою впровадження та безперервної роботи ефективних

систем бухгалтерського обліку і системи внутрішнього контролю.

Під час аудиторської перевірки достовірності фінансової інформації, правильності ведення бухгалтерського обліку аудитор повинні виявляти факти перекручування даних бухгалтерського обліку та неправильного складання форм звітності. Основними причинами перекручень та порушень є свідомі та несвідомі дії посадових осіб, котрі готують вихідні дані про результати діяльності підприємства та обробляють цю інформацію [1].

У результаті шахрайських дій бухгалтерська звітність підприємства може бути суттєво викривлена. Відхилення в бухгалтерській звітності підприємства присутні майже завжди, і вони можуть бути суттєвими та несуттєвими, допущені навмисно і ненавмисно.

Суттєвими є відхилення інформації або її відсутність, що може впливати на економічні рішення користувачів, які приймаються на підставі даних фінансової звітності підприємства. Суттєвість залежить від розміру або помилки, що оцінена за певних обставин, відсутності або спотворення змісту інформації. Поняття суттєвості в аудиті дозволяє не здійснювати аудитором суцільну перевірку підприємства або всієї його звітності з точністю до одиниць, в яких вона складена.

За дослідженнями компанії Pricewaterhouse Coopers, найпоширенішими видами економічної злочинності в Україні є незаконне привласнення майна (73%), корупція та хабарництво (60%). Далі йдуть маніпуляція з фінансовою звітністю (30%), недобросовісна конкуренція (23%), і завершує п'ятірку найпоширеніших економічних злочинів кіберзлочинність (17%). Із 84 респондентів в Україні 36 % повідомили про те, що за останній рік вони зіткнулися принаймні з одним випадком економічного злочину. Отже, проблема шахрайства сьогодні перебуває в центрі уваги міжнародних аудиторських компаній "великої четвірки", які проводять дослідження шахрайства [2].

У західних країнах існують такі «золоті правила» аудиторів щодо виявлення шахрайства:

1. Намагатись з'ясувати причину відхилень.
2. Не слід питати довіри до людей розглядати тільки залежно від їхнього становища в суспільстві.
3. Не припускатися думки, що шахрайство неможливе на цьому підприємстві.
4. Відчувати особисту відповідальність за виявлення шахрайства.
5. При виявленні потенційних проблем посилити контроль з метою зниження ризику.

6. Знати ситуації, що супроводжуються значним ризиком шахрайства, та їх ознаки.

Одним із основних видів боротьби з шахрайством є господарський контроль як на рівні підприємства, так і на рівні держави, оскільки організація системи контролю за господарським життям підприємства є ефективним способом перевірки законності, достовірності та доцільності операцій, що здійснюються на підприємстві.

Слід зазначити, що будь-яка підозра аудитора щодо можливої помилки чи шахраювання, які сприяють суттєвим відхиленням звітності, змушують аудитора розширювати процедури підтвердження, що б розсіяти свої підозри або їх підтвердити [3].

Протягом останніх років випадки шахрайства є досить поширеним явищем, яке може завдати серйозної шкоди іміджу підприємства та погіршити його репутацію і призвести до втрати власної позиції на ринку.

В Україні ще недостатньо сформовано ефективні методи попередження шахрайства. Протидіяти цьому явищу можна тільки в тому разі, якщо точно знати його економічну і правову сутність.

Причинами виникнення шахрайства є непрофесіоналізм керівництва підприємства, відсутність страху перед покаранням, внутрішньоособистісні обставини, відсутність надійного внутрішнього контролю, складність систем бухгалтерського обліку і податкового законодавства.

Виявити й попередити факти шахрайства дозволить якісно проведений аудит фінансової звітності, оскільки інформація, подана у фінансових звітах, у результаті шахрайських дій найчастіше зазнає викривлень.

Отже, незалежні аудиторів повинні добре розбиратися у виявленні і запобіганні випадкам шахрайства на додаток до своїх основних обов'язків у галузі бухгалтерського обліку та аудиту. Крім того, вони повинні дотримуватися строгих етичних норм, бути допитливими, мати аналітичні здібності і бути уважними до деталей.

Література:

1. Савченко В. Я. Аудит: навч. посіб. / Савченко В. Я. – К.: КНЕУ, 2005. – 322 с.
2. Всесвітній огляд економічних злочинів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.pwc.com/ua/uk/press-room/assets/GECS_Ukraine_ua.pdf.
3. Аудит: Навчальний посібник / Усач Б. Ф. – 4-те вид., випр. і доп. – К.: Знання, 2007. – С. 231.

ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ФОНДІВ СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

РОБОЧА О. В.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка*

**Науковий керівник – к.е.н., ст. викладач
Накісько О. В.**

В умовах розвитку ринкової економіки в Україні важливу роль відіграють фонди соціального страхування. Питання функціонування соціальних фондів держави є досить актуальним, що зумовлено пошуком органами державної та місцевої влади додаткових можливостей одержувати кошти не тільки з бюджету, а й з інших джерел, для виконання своїх завдань та функцій.

На сьогодні в Україні у сфері функціонування цільових соціальних фондів утворилась низка нерозв'язаних проблем:

- великі розміри внесків до державних соціальних фондів не збільшують надходження коштів від підприємств, організацій, що пов'язано з таким негативним явищем, як «тінізація» економіки;
- відсутність єдиних принципів визначення критеріїв необхідності надання соціальних пільг;
- відсутність чіткої спрямованості соціальних витрат на допомогу сім'ям із низьким рівнем доходів;
- недостатня узгодженість соціальних витрат із іншими державними витратами;
- не вирішено питання узгодженого формування бюджетних видатків та видатків державних соціальних фондів на соціальні виплати на основі використання державних мінімальних соціальних стандартів тощо.

Реформування механізму функціонування соціальних фондів держави доцільно здійснювати на основі:

- чіткого визначення джерел і розмірів фінансування за різними видами соціального страхування;
- централізації та впорядкування збирання страхових внесків;
- удосконалення методів контролю та підвищення ролі соціальних партнерів в управлінні соціальним страхуванням;
- збереження державних соціальних гарантій;
- створення економічних передумов зростання заробітної плати як найважливішого фактора розвитку соціального страхування.

Серед основних пріоритетів, які б дозволили вирішити проблеми функціонування Фондів соціального страхування, доцільно виділити: